

härader, i händelse desamma, hvilket också troligt är, framdeles närmare in på våren begära understöd; då hafran måste sås mycket tidigt, så torde det blifva för sent att med öppet vatten hitsända af detta sädesslag.

40 000 Mark till Allmänna arbeten är under nuvarande förhållanden i länet en mycket ringa summa och jag såge gerna, att densamma om möjligt blefve förhöjd med 10 000 Mark – isynnerhet som jag hoppas att af de till utgift beviljade inalles omkring 3 500 tunnorna spannmål kunna inbespara omkring en tredjedel. När arbetsförtjenst hos de
10 besuttne saknas, så strömmar så mycket folk till de allmänna arbetsstationerna, att anslag om 5 000 Mark förtäres på 10 dagar, hvilket sistlidet år bokstafligen inträffade på Oulais-Ylivieska vägabyggnaden. Dagspenningen är visserligen mycket låg, men arbetarne finna ändå utväg att något deraf inbespara, så att de ännu hafva föda för en liten tid framåt efter arbetets slut. Sjelfva de af mig föreslagne arbetena äro alla af ostridig nytta, hvarförotom en väg i våra trakter icke allenast omedelbart förmedlar Kommunikationen utan äfven medelbart befordrar odlingen af landet: går den öfver mossor, så torrläggas dessa genom
20 landsväga- och deras afloppsdiken; efter par, tre År ser man redan vägen inhägnad på båda sidor och snart uppstå äfven torp och backstugor; byarne slippa lättare ut till sina utängar och mera dylikt.

Med Kronouppbörden går det trögt – omkring 200 000 Mark torde hafva influtit och snart få vi väl mera till, men detta blir först hälften.

Vid Summariska redovisningens afgifvande blir jag väl tvungen att begära tillstånd till några afkortningar vid afhållande restransakningar.

Undras hvad det kunnat vara för en Korrespondans i Dagbladets N:o 83, efter GeneralGuvernören tyckes hafva tagit i saken så ifrigt? Att dömma af Herr Senatorns försista telegramm, förmodar jag att det
30 gäller Lappmarkerna, men man bör icke glömma att folket derstädes, à la lettre, är vänjdt att svälta.

Efter vanligheten har jag varit vidlyftig och skyndar derfor att sluta.

Med utmärktaste högaktning och uppriktigaste tillgifvenhet, har jag äran teckna mig

Välborne Herr Senatorns
Ödmjukaste tjänare
G. v. Alfthan

Uleåborg den 13 April 1867.

40

696 G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 2.V 1867
HUB, JVS handskriftssamling

Välborne Herr Senator.

Så förödmjukande det än må kännas att vara tvungen att tigga om understöd och undsättning, har jag icke kunnat underlåta att med sista
50 posten förnya min hemställan om hitsändande med första öppet vatten, af något Korn till utsäde ifrån södra Finland. Behofvet är större än jag kunnat föreställa mig, ty i de olycksaliga landsorter som ligga åt Kuopio sidan äro nästan alla förråder slut, hvarpå jag i dessa dagar haft ett sorgligt bevis, enär Gestilä och Frantzila församlingars ombud upplyst, att de flesta gårdar icke hade något korn att deponera i stället för den råg, som dem ifrån magasinerna blifvit lofvad. Kornutsädet

dåliga beskaffenhet sistlidet år, den ställvis felslagne rågskörden och nödvändigheten att för de tryckande skulderna föryttra något spannmål, äro orsakerna till detta beklagliga tillstånd. Det kan ännu hända, att jag blir tvungen att utgifva mindre partier råg, utan föregående deposition af Korn, såsom exempelvis till den invid Pelso mossa belägna byn Kylmäla (Muhos), för att skydda besuttna bönder – för hongersdöden; det hade derföre för mig varit önskligare att hafva mera fria händer, isynnerhet som såningstiden är så nära förhanden, att man icke behöfde befara att de, som erhöllo råg af Kronan, skulle tillgripa sitt utsädesförråd.

10

Vi hafva i dag, den 2 Maj, ännu full vinter häruppe, få nu se om kornet, derest det beviljes, hinner komma upp i riktig tid före sådden. Så snart Finans Expeditionens bref i ärendet anländer, skall jag utlysa stämmor och låta vederbörande sätta sina skuldsedlar i ordning, på det de genast måtte kunna infinna sig för att afhemta den väntade spannmålen.

Med bedröfvelse emotser jag också den tid, då man måste vara betänkt på rågutsäde; i större, eller åtminstone den företrädesvis jordbrukande delen af länet kan visserligen i nödfall sås med nysäd, men många trakter finnas, der detta aldrig borde ske. Att de trafikerande, i någon större skala, skulle utlåna rågutsäde, kan man icke påräkna, ty de kunna icke indrifva ens sina gamla fordringar och äro dessutom sjelfve i trångmål. Penningar att köpa finnas alls icke.

20

Den hufvudsakliga anledningen, hvarföre återstoden af anslagen till allmänna arbeten för föregående år, ännu icke blifvit till allmänna statsmedlen öfverförd, är det nödtvungna täta ombytet af Undsättnings kamrerare och min frånvaro vid landtdagen. Detta kommer nu, så vidt möjligt, att ske under innevarande Maj månad, enär redovisningarne för arbetena också änteligen alla inkommit. Den för 1865 är under utskrifning och öfversändes med det första.

30

För de beviljade 30 000 Mark till allmänna arbeten får jag tacka; med något mera hade jag dock kommit i tillfälle att försätta de nya vägarne i bättre skick. Hvad Öfverstyrelsen för väg och vattenkommunicationsarbeten angår, ber jag att få anmärka, att desamma i de flesta fall icke äro en undsättning utan en tunga, hvarför Exempelvis i Kajana härad vederbörande intressenter vägrat att innevarande vår prestera dagsverken till forsrensningarne i Sotkamo och Kuhmoniemi.

Den mesta sorg göra mig de Lappska vägarne, jag menar dem ifrån Rovaniemi till Kittilä och Sodankylä; jag börjar tro att det rakt af icke bär sig att fortsätta dermed och att det klokaste man kan göra, vore att öfverlemna dem åt sitt öde. Men då det varit Kejsrerliga Senaten sjelf, som yrkat på deras byggande, skall jag snart till dess afgörande öfverlemna detta ärende, som genom Kronofogden Hermanssons sistlidet år verkställda undersökning, blifvit så utredt att man kan se klart deri.

40

Ijo marknad tillstundar snart; våra trafikerande d. v. s. de mindre krämarne och handtverkarene, torde inkomma med en begäran att der få sälja sina varor och min öfvertygelse bjuder mig att understödja deras begäran. Herr Senatorn behagade draga sig till minnes, hvad jag i mitt utlåtande om Kalajoki marknaden yttrade och huru mina då yttrade farhågor af erfarenheten blifvit sorgligt bekräftade. De derstädes gjorda beslagen hafva också utsatt mig för en ledsam förfrågan af General-Guvernören.

50

För denna gång afbrytande mina tråkiga klagovisor, ber jag att få innesluta mig i Herr Senatorns fortfarande Vänskapsfulla benägenhet

och tecknar med utmärktaste högaktning och uppriktigaste tillgifvenhet

Velborne Herr Senatorns
ödmjukaste tjenare
G. von Alfthan

Uleåborg den 2 Maj 1867.

10 **697** *J. A. VON ESSEN – J. V. SNELLMAN 9.V 1867*
HUB, JVS handskriftssamling

Wärdaste Bror!

I den härifrån till Kejslerliga) Senaten aflättna hemställan af den 15. April, rörande anstånd med indrifning af kronolånen, hade äfven influtit anhållan om att, emedan brist i synnerhet på utsädeskorn befarades komma att i länet uppstå, få öppna kronans förråder till behovets fyllande. Det hade varit önskligt, att Senaten haft så pass
20 förtroende för länestyrelsen härstädes, att ofvannämnda hemställan äfven i denna del kunnat bifallas; men då nu så icke skett, ser sig länestyrelsen tvungen att i denna fråga ytterligare komma in med förnyad framställning, hvilken samtidigt med detta afgår till Helsingfors.

På skäl, hvilka i nämnda framställning närmare framhållas, ansåg man här nödigt att icke invänta det sista afgörande ögonblicket, utan tvärtom söka vara i tid betänkt på behovets afhjelpande, emedan order till magasinsförvaltarne om sädens utgifvande, låntagarnes åliggande att pretera skuldsedlar och anskaffa borgesmän samt slutligen
30 sädens distribution och afforslande befarades, med de tröga kommunikationer som synnerligast mehnförestiden i detta län äro rådande, komma att vålla en så stor tidsutdrägt, att då hjälpen ändtligen erbjöds den behöfvande, denne då mera icke kunde begagna sig deraf, såsom redan tillförene någon gång lärer varit fallit. Lyckligtvis har den ovanligt sena våren nu imellertid gjort, att någon tid icke ännu behöfves anses vara försummad; men skall man här sitta med armerne i kors, tills Senatens officiela svar å den nu ingående hemställan hunnit ankomma, så fruktar jag storligen att hjälpen i alla fall kommer för sent, synnerligast då man vet att ofta en enda försummad för sådden
40 gynsam dag kan vålla en misslyckad, eller åtminstone mindre god skörd.

Öfvertygad om att Du icke underkänner vigten af här berörda omständigheter, tillåter jag mig således förbindligast anhålla, att, så snart Senatens decision i frågan fattats, jag per telegraf deraf måtte få del, ty jag upprepar ännu: skall man här förbli fullkomligt översam intill dess det officiela svaret, som af mehnföret ytterligare utöfver den eljest i och för sig långsamma postgången kommer att fördröjas, hit hinner ankomma, så förfelas helt säkert hela ändamålet med den nu vidtagna åtgärden.

50 Det är bedröfligt och mer än bedröfligt att dessa nordliga län ständigt skola ligga regering och land på armarne; men då nu Herrans gissel en gång så hårdt träffat dem, så må väl mensklig känsla och christlig pligt bjuda att icke låta dem förgås, så länge hjälp är möjlig. Häglöshet och försoffning till en viss grad torde väl icke kunna fränkännas folket här, men nog måste dock derjemte erkännas dess